

форма об'єкта, а не його колір відіграють першорядну роль у сприйнятті тієї чи іншої рекламної продукції.

Список використаних джерел

1. Бажеріна К. В. Використання маніпуляційних технологій у рекламі. *Ефективна економіка (електронний журнал)*. 2014. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3835> (дата звернення: 15.10.2021).
2. Прищенко С. В., Антонович Є. А. Візуально-інформаційне середовище: стратегія розвитку інтегрованого курсу «Дизайн реклами» у вищій школі. *Вісник ХДАДМ Регіональний дизайн і освіта: потенціал сучасності*. 2017. № 2. С. 143–148.
4. Психологія форми в рекламе. URL: https://studbooks.net/1561022/marketing/psihologiya_formy_reklame (дата звернення: 15.10.2021).
5. Трайндл А. Нейромаркетинг : визуализация эмоций; пер. с нем. Москва : Альпина Паблишер, 2009. 38 с.
6. Шевченко В. Принципи дизайну реклами: текст лекції. Київ : Інститут журналістики, 2011. 52 с.

Крістіна ТАРАНЕНКО

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОГО ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСОБУ КОНТРОЛЮ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

В умовах сучасного стрімкого розвитку інформаційного простору в освіті все більшого впровадження набуває комп'ютерне тестування знань студентів, що значно розширює можливості оцінювання рівня навчальних досягнень та є альтернативним методом перевірки. Цілком очевидно, що комп'ютерні технології дозволяють інтенсифікувати навчальний процес, переформатувати загальну організацію навчання і перейти від групових форм занять та контролю знань до індивідуальних, автоматизованих. Незважаючи на усі переваги застосування новітніх технологій у навчальному процесі, комп'ютерне тестування має певні неточності, що можуть бути усунені завдяки злагодженій співпраці спеціалістів у галузі комп'ютерних технологій та викладачів з іноземних мов за умови чіткого визначення проблемних місць.

Важливо зауважити, попри широкий спектр публікації з окресленої проблематики, на сьогодні питання застосування комп'ютерного тестування з англійської мови залишається недостатньо з'ясованим, оскільки надмірна захопленість тестуванням у навчальному процесі без відповідного критичного осмислення різних його аспектів може привести до недостатньо об'єктивної оцінки його навчальної цінності і тим самим замість користі завдати шкоди справі практичного викладання іноземної мови.

Метою пропонованого дослідження є аналіз характерних якостей, основних переваг та недоліків тестових завдань у процесі вивчення англійської мови.

Аналіз науково-методичної і спеціальної літератури свідчить, що проблему комп'ютерного контролю знань як методу діагностики рівня навчальних досягнень студентів розглядали: В. Аванесов – понятійний апарат педагогічної тестології; Г.Бушак – тест як інструмент вимірювання навчальних досягнень студентів; І. Булах, Т. Міщенко – специфіку конструювання тестів; В. Рахлецька – актуальні проблеми комп'ютерного контролю знань; Л. Долінер – комп'ютерні тести успішності як засіб оптимізації навчального процесу та ін.

В умовах пошуку оптимальних способів перевірки сформованих іншомовних умінь студентів на окрему увагу заслуговує комп'ютерне тестування як ефективний засіб

контролю. Важливо зауважити, що ефективність застосування комп'ютерного тестування для контролю знань з іноземної мови пов'язана з можливістю залучення студентів до проходження тестів, оскільки в такий спосіб викладач має можливість змотивувати їх до вивчення іноземної мови шляхом залучення комп'ютерних програм з елементами гри, додаткових словників, тексту. Доцільність застосування комп'ютерного тестування з іноземної мови зумовлена необхідністю організації швидкого зворотного зв'язку між студентом та викладачем на етапі контролю знань. Студент за короткий термін отримує можливість продемонструвати наявний рівень знань. Окрім того, важливість комп'ютерних тестів полягає у можливості повторно опрацювати пропонований матеріал після усунення виявлених прогалин знань.

Правильний, науково виважений тест повинен бути якісним, тобто валідним, об'єктивним, надійним. Дана вимога характеризує тест як інструмент вимірювання, як метод вимірювання та оцінювання. До базових властивостей тесту варто віднести:

- *валідність* – відповідність вимірюваним знанням, умінням;
- *складність* – обсяг розумових зусиль для вибору відповіді;
- *надійність* – правильність і адекватність відображення рівня знань;
- *стійкість* – міра збереження надійності й валідності при перенесенні тесту в інше, аналогічне середовище, міра рівнозначності й однорідності тестів для різних категорій студентів;
- *репрезентативність* – міра повноти охоплення навчального матеріалу;
- *значущість* – актуальність включення в тест;
- *достовірність* – відповідність сучасному стану науки і методики навчання;
- *гіпотеза тестування* – основні педагогічні умови, за яких йде перевірка випробовуваних;
- *дискримінантність тесту* – міра диференціації тестованих щодо максимального або мінімального рівня навчання [2].

Поняття надійності та валідності педагогічного тесту надзвичайно важливі, оскільки саме вони характеризують тест як інструмент для вимірювання. Тест з невідомими надійністю і валідністю не придатний для вимірів.

Науковий інтерес до окресленої тематики є цілком виправданим, оскільки тестування є ефективним засобом контролю і дозволяє у досить короткий час сформулювати уявлення про знання студентів. Так, тест дозволяє перевіряти одночасно всіх студентів групи; виконання тесту займає небагато часу, що робить можливим його проведення практично на будь-якому занятті; при виконанні тесту всі студенти знаходяться в рівних умовах – вони працюють в один і той же час з однаковим за обсягом та складністю матеріалом; також тест дозволяє контролювати не лише рівень засвоєння матеріалу, але й володіння окремими вміннями його використання. Ці характеристики тестів, безумовно, свідчать про доцільність їх використання в навчальному процесі [1, с. 36].

Крім зазначеного, тестування має ще цілий ряд переваг: значний масштаб охоплення кількості студентів, використовуючи однаковий матеріал та умови проведення процедури тестування; зорієнтованість на сучасні технічні засоби навчання та використання комп'ютерних навчальних та контролюючих систем; збільшення об'єктивності педагогічного контролю, виключаючи суб'єктивний фактор при оцінюванні відповідей [6, с. 191].

Водночас, аналіз опрацьованих матеріалів дозволяє нам виокремити наступні переваги комп'ютерного вимірювання знань: інтенсифікація та індивідуалізація освітнього процесу; зберігання у загальній базі даних значної кількості тестів з різних дисциплін і швидкий доступ до них; автоматична перевірка результатів тестування; регулювання визначеного рівня вимог і автоматичної заміни ступеня складності питань;

зворотний зв'язок між слухачем та викладачем; збереження історії процесу контролю знань; широке використання у дистанційному навчанні.

Як перспективний напрямок сучасного освітнього процесу, комп'ютерне тестування розширює можливості контролю та оцінювання рівня навчальних досягнень, є альтернативою традиційним методам перевірки, може проводитись з урахуванням різних видів (поточний, проміжний, підсумковий) та форм (індивідуальне, або колективне) контролю як інструменту оперативного керування [7, с. 157].

Гнучкість та універсальність сучасних комп'ютерів, здатність вилучати, відшуковувати, зберігати та надавати з надзвичайно великою швидкістю та у надзвичайно короткий термін будь-яку за формою та змістом інформацію давно поставили питання про можливість його використання при вивченні іноземних мов.

Запорукою широкого впровадження такого виду контролю має бути наукове обґрунтування, потужна педагогічна та матеріально-технічна база.

Його впровадження сприятиме:

- систематичному відстеженню якості та динаміки навчальних досягнень;
- отриманню статистично достовірної картини індивідуального прогресу окремого студента;
- створенню регіонального комп'ютерного банку даних навчальних досягнень за тривалий період навчання;
- можливості творчого і практичного застосування знань, умінь і навичок [4].

Дещо складнішою є ситуація із “мовленневими” тестами, оскільки досі залишається не зовсім з'ясованим питання, в який спосіб за допомогою тесту перевірити рівень володіння тим чи іншим видом мовленнєвої діяльності. Розглядаються два підходи, згідно з якими володіння тим чи іншим видом мовленнєвої діяльності визначається опосередковано шляхом оцінки мовленнєвої поведінки в процесі виконання самої мовленнєвої діяльності та безпосередньо через перевірку володіння студентами певним мовним матеріалом чи іншими видами мовленнєвої діяльності [3].

Інноваційні технологічні процеси в освіті мають своїх прихильників та супротивників. Схвально відносяться до прогресивних течій в освітніх процесах керівники вищих ланок управління, спеціалісти з програмного забезпечення, особи, які мають навички роботи на ПК, фахівці, які прагнуть до самовдосконалення.

Супротивниками інновацій є керівники середньої ланки; освітяни, які в силу різних причин, не мають достатніх навичок та досвіду роботи з ПК; особи, які зацікавлені у безпосередньому контакті з випробовуваним в процесі контролю знань [5, с. 81].

При впровадженні комп'ютерного тестування слід враховувати не лише переваги, але й ризики, які його супроводжують. Серед останніх слід відмітити такі: відсутність безпосереднього контакту зі студентом під час тестування підвищує ймовірність впливу випадкових факторів на результат оцінювання; комп'ютерне тестування з ряду навчальних предметів (мова, література) не презентує картину глибинного розуміння предмету [4, с. 43]. Водночас, на сьогодні вважаємо доречним виокремити наявні ризики: недостатній рівень бюджетного фінансування системи освіти, фізичне обмеження доступу до комп'ютерної техніки та мережі Інтернет, відсутність методологічної бази, неналежний рівень комп'ютерної грамотності викладачів.

Окреслимо першочергові проблеми зневажання комп'ютерним тестовим контролем знань:

- двозначне ставлення до комп'ютерних технологій, зокрема, комп'ютерного тестування;
- відсутність єдиної концепції використання комп'ютерних технологій тестування та інтерпретації отриманих результатів тестування;

- незначна кількість якісно підготовлених педагогічних кадрів для проведення комп'ютерного тестового контролю, цілкова відсутність системно підготовлених фахівців з роботи у аналізованому напрямку;
- не напрацьована методика та відсутні чіткі вимоги до тестових матеріалів для проведення відповідного виду контролю знань;
- відсутність єдиного методичного центру, який здатний здійснювати загальне керівництво та координувати процеси наукового дослідження і практичної реалізації комп'ютерних технологій тестування [6, с. 190].

Незважаючи на те, що сьогодні комп'ютерне тестування є одним з найбільш поширених засобів ефективної перевірки знань учнів з іноземної мови, подальшої уваги потребує дослідження та розробка оптимальних методів комп'ютерного тестування як засобу контролю навчання іноземної мови.

Проведений нами аналіз опрацьованих матеріалів дозволяє стверджувати, що використання комп'ютерного тестування у процесі викладання іноземної мови є цілком доречним і необхідним. Водночас варто зауважити, що викладачі повинні розробляти тести залежно від етапу вивчення іноземної мови, їх навчальної мети. Також необхідно враховувати, наскільки тести вдосконалюють мовну підготовку студентів та наскільки об'єктивно вони оцінюють рівень розвитку знань, умінь та навичок студентів. Подальшого дослідження потребують аспекти, які пов'язані із визначенням вимог щодо розробки тестів, з'ясування їх структури та можливих форм залежно від виду діяльності, на перевірку якого вони орієнтовані. Варто наголосити на тому, що тестові завдання подекуди дозволяють перевірити лише обмежену частину знань і не можуть повністю замінити інші форми перевірки, хоча вони відкривають багато нових можливостей перед викладачем.

Список використаних джерел

1. Аванесов В. С. Понятный аппарат педагогической тестологии. *Педагогическая диагностика*. 2002. № 2. С. 34–46.
2. Булах І. Є. Створюємо якісний тест : навч. посіб. Київ : Майстер-клас, 2006. 160 с.
3. Бушак Г. А. Тест як інструмент вимірювання навчальних досягнень студентів. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 100 с.
4. Долинер Л. И. Компьютерные тесты успеваемости как средство оптимизации учебного процесса. *Педагогическое образование*. 2004. № 1. С. 35–72.
5. Міщенко Т. Г. Комп'ютерні технології тестування і контролю навчання студентів економічних ВНЗ. *Фінансовий простір*. 2012. № 3 (7). С. 79–83.
7. Рахлецька В. Я. Особливості використання комп'ютерного тестування у навчанні англійської мови в нефілологічному вищому навчальному закладі. *Вісник Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*. 2010. № 4. С. 189–193.
8. Тригуб Г. В. Комп'ютерне тестування як важливий засіб оцінювання знань з іноземної мови у студентів неспеціалізованих факультетів. *Актуальні питання іноземної філології*. 2017. № 6. С. 155–160.

Юлія ПЕРЕБИЙНІС

СПЕЦИФІКА ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Стрімкі суспільно-економічні перетворення викликають постійну трансформацію вимог до системи вищої освіти в Україні і світі. При цьому спостерігається зростання